

ISSN: 2672-9962 (online)

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการและบทความทวิสารณหนังสือที่เป็นภาษาไทยและมีข้อค้นพบข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติในวงกว้าง อีกทั้งยังมุ่งหมายที่จะเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสาขาต่าง ๆ และสนับสนุนการศึกษา การสอน โดยเน้นสาขาวิชาพระพุทธศาสนา การบริหารการศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์ ฉบับที่ 2 มีนาคม-เมษายน ฉบับที่ 3 พฤษภาคม-มิถุนายน ฉบับที่ 4 กรกฎาคม-สิงหาคม ฉบับที่ 5 กันยายน-ตุลาคม และฉบับที่ 6 พฤศจิกายน-ธันวาคม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสารวิจัยวิชาการ

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระพรหมวัชรธีรจารจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.

พระเทพพรเมธี, รองศาสตราจารย์ ดร.

พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.

พระธรรมวชิรธีรคุณ, รองศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศรี

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิจฐ์ ศรีทอง

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระศรีสมโพธิ, ดร.

รองศาสตราจารย์ สยาม คำปรีดา

ดร.ภาราดร แก้วบุตรดี

หน่วยงานภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตร์เจริญ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พระเมธาวิเชียร, รองศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ชินนทร์ วสินนท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญชัย บุญหนัก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล

นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล

นักวิชาการอิสระ

ดร.จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา

บริษัท เอเซีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ฝ่ายจัดการวารสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 999 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์ 099-2969229
E-mail: journal.jra@gmail.com
https:// https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/index

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารวิจัยวิชาการ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. พระธรรมวชิรธีรคุณ, รศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. พระเทพวชิรเมธี, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. พระราชรัตนเวที, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. พระศรีสมโพธิ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. พระครูนิวติศุภสีลขันธ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. พระเมธีวชิรบัณฑิต, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9. พระมหาบุญเลิศ อินทปถโญ, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
10. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษ ฐิริปถโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
11. พระครูสุธีธรรมบัณฑิต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
12. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
13. ศ.ดร.จ่านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14. รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
15. รศ.ดร.ประเทือง ภูมิภัทราคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
16. รศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
17. รศ.ดร.พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
18. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
19. รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
20. รศ.ดร.ธงชัย สิงอุตม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
21. รศ.ดร.วรกฤต เกื้อนข้าง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
22. รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
23. รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
24. รศ.ดร.ณัฏธีร์ ศรีดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
25. ผศ.ดร.สมคิด พุ่มทุเรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
26. ผศ.ดร.สุกัญญาณัฐ ออบสิน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
27. ผศ.ดร.ศิริโรจน์ นามเสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
28. ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวีรฉัตร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
29. ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
30. ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
31. ผศ.ดร.ชันทอง วัฒนประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
32. ผศ.ศศิภิจจ์ อัจฉัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

33. ผศ.ดร.สมบัติ นามบุรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
34. ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
35. ผศ.ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
36. ดร.ภาราดร แก้วบุตรดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. พระเมธาวิเชียรสร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ศ.ดร.วัชรระ งามจิตรเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ศ. (พิเศษ) ดร.กาญจนา เวงรังษี	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
4. รศ.ดร.กุหลาบ รัตนสังธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา
5. รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
6. รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
7. รศ.ดร.ธานี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
8. รศ.ดร.อุทัยวรรณ ภูเทศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
9. รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
10. รศ.ดร.ชนินทร์ วสินนท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
11. รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุ์เวช	นักวิชาการอิสระ
12. รศ.ดร.พฤทธ์สรศักดิ์ สุทธิไชยเมธี	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
13. รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
14. รศ.ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
15. รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
16. รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
17. รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
18. รศ.ดร.พรรณอร วันทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
19. รศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเดียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
20. ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.โสภณ ลาวรรณ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
21. ผศ.ดร.ยุวดี วิทย์พันธ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
21. ผศ.ดร.นันทนา อุ่นเจริญ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
22. ผศ.ดร.เนติรัฐ วีระนาคินทร์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
23. ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
24. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
25. ผศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
26. ผศ.ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล	นักวิชาการอิสระ
27. ผศ.ดร.ภูริวัฒน์ คัมภีร์ภาพพัฒนา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
28. ผศ.ดร.กิตติพงษ์ โสภณธรรมภาณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
29. ผศ.ดร.สาธิต ทรัพย์รุ่งทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
30. ผศ.ดร.ศิริวรรณ กมลสุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
31. ผศ.ดร.ธีรพจน์ แนบเนียน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
32. ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

33. ผศ.ดร.ประภัศสร วรณสถิตย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
34. ผศ.ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
35. ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
36. ผศ.ดร.วงธรรม สรณะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
37. ผศ.ดร.จันทร์คม ภูติอริยวัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
38. ผศ.ดร.สิบเอก ดร.เศรษฐวัสฎ์ พรหมสิทธิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
39. ผศ.ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
40. ผศ.ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล	นักวิชาการอิสระ
41. ผศ.ดร.ปาริชาติ สายจันดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
42. ผศ.ดร.ธีรวัฒน์ แสนคำ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
43. ผศ.ดร.ประทีป พิษทองกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
44. ผศ.ดร.อรอนงค์ สรรเสริญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
45. ดร.อัคนันท์ อริยศรีพงษ์	นักวิชาการอิสระ
46. ดร.จินตนาภา โสภณ	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
47. ดร.ชนิกา แสงทองดี	นักวิชาการอิสระ
45. ดร.พิสิษฐ์ จอมบุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
46. ดร.จตุรศักดิ์ สุนทรเดชา	บริษัท เอเชีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
47. ดร.สมนึก หงษ์ยิ้ม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี
48. ดร.วรพล ชินเพชร	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
49. พันเอก ดร.สาธิต ทิพย์มณี	กรมแพทย์ทหารบก
50. ดร.ปัญมณีสาร์ องค์กรปรัชญากุล	มหาวิทยาลัยเกริก
51. ดร.วิไลวรรณ เทียนประนมกร	โรงเรียนแย้มจากตวิชานุสรณ์
52. ดร.พิเชษฐ์ วันทอง	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
53. ดร.สุรัชย์ พุดชู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
54. ดร.จาดุรงค์ สุทาวัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
55. พระมหาจักรพล อาจารย์รุสโ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
55. นางสาวโอปอล์ รังสิมันตุชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
56. นายปัญญา พรหมบุตร	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
54. นายสรารุช แสงอรุณ	บริษัท กรุงศรี นิคมเบล จำกัด
55. อาจารย์รัตนา อนุตตรังกูร	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
56. อาจารย์นันทิยา สัตยวาที	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
57. อาจารย์ธีรพงศ์ พรหมวิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ

- ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เกรียงศรี
- รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์
- รศ.ดร.สมาน งามสนิท
- รศ. สยาม คำปรีดา
- ผศ.ดร.สุดาภาบุญจันทร์ ปัทมดิเลก

ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยวิชาการ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยผู้พิมพ์จะนำเสนอบทความให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) พิจารณาก่อนการตีพิมพ์ให้เกิดคุณภาพสูงสุด ทั้งนี้ เพราะบทความวิชาการที่อยู่ในวารสารฯ นั้นต่างก็มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะ ที่จะกลายเป็นนวัตกรรม รวมถึงอาจจะส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยในฉบับนี้ประกอบด้วย บทความวิจัย 25 บท ซึ่งทางกองบรรณาธิการได้มีการคัดเลือกมานำเสนอเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเชิงสถานการณ์ ดังนี้

พระครูนิรมิตสังฆกิจ, พระศรีสมโพธิ, ศิริโรจน์ นามเสนา บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาวัดตามหลักสี่ปายะเพื่อเป็นศูนย์การสอนวิปัสสนากรรมฐาน” พบว่า 1) ในสมัยพุทธกาล พระสงฆ์ได้อาศัยอยู่ในวัดหรือเสนาสนะที่มีความสะดวก เหมาะสม หรือมีความเป็นสี่ปายะในการศึกษาพระไตรปิฎกและการฝึกวิปัสสนากรรมฐาน โดยเฉพาะที่อยู่อาศัยหรือเสนาสนะที่ตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมอันสะอาด สงบ ร่มเย็น และสอดคล้องสัมพันธ์กับธรรมชาติ 2) จากการวิเคราะห์วัดที่เป็นศูนย์การสอนวิปัสสนากรรมฐานในสังคมไทยตามแนวสี่ปายะ พบว่า วัดที่เป็นศูนย์การสอนวิปัสสนากรรมฐาน มีความพร้อมและมีการพัฒนาให้เป็นไปตามแนวสี่ปายะ ทั้งในเรื่องที่อยู่อาศัย สถานที่เดินจงกรมและเส้นทางสัญจร พื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิปัสสนาจารย์ผู้ทรงคุณ มีอาหารที่บริบูรณ์ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และมีหลักสูตรปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่สมดุลไม่ตึงไม่หย่อนเกินไป และ 3) แนวทางในการพัฒนาวัดตามหลักสี่ปายะเพื่อเป็นศูนย์การสอนวิปัสสนากรรมฐานจะต้องพัฒนาใน 3 มิติสำคัญ คือ 1) ด้านสถานที่อยู่อาศัยและการ ขบถัน (อवासสี่ปายะ/โภชนสี่ปายะ) 2) ด้านกายภาพเพื่อรองรับบุคคลและกิจกรรม (ภัสสสี่ปายะ/บุคคลสี่ปายะ/อิริยาภถสี่ปายะ) และ 3) ด้านสภาพแวดล้อมโดยรอบวัด (โคจรสี่ปายะ/อุตุสี่ปายะ) โดยเฉพาะเส้นทางสัญจร และการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ความร่มรื่นและความสงบ

พระครูสังฆรักษ์บันเทิง วรพลโย (ปานคง), ศิริโรจน์ นามเสนา, พระศรีสมโพธิ บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดสิงห์บุรี” พบว่า 1) บริบทสภาพแวดล้อมทั่วไป มีความสงบวิเวกไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอกมากนัก สำนักตั้งอยู่ไม่ไกลจากชุมชน การคมนาคมไปมาสะดวก รูปแบบแนวทางการศึกษา และปฏิบัติสอดคล้องกับพระธรรมวินัย บุคลากรภายในสำนักมีความรู้ความสามารถในการแนะนำการปฏิบัติได้อย่างชัดเจน 2) เหตุปัจจัยของความเจริญรุ่งเรืองของสำนักปฏิบัติธรรมผู้ปฏิบัติธรรมเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน มีอาหารเพียงพอ สภาพอากาศไม่ร้อนไม่หนาวมากนัก ไม่มีมลพิษทางอากาศ ไม่ประสพภัยพิบัติทางธรรมชาติ เจ้าสำนักผู้บริหารควรจัดบริเวณสถานที่ให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ให้เป็นที่สงบ ร่มรื่นด้วยต้นไม้ เป็นที่สัปปายะ 3) แนวทางการส่งเสริมสำนักปฏิบัติธรรม การบริหารจัดการด้านสถานที่ของสำนักปฏิบัติธรรม ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นสิ่งที่เกื้อกูลต่อปฏิบัติธรรม ดังนั้นเจ้าสำนักผู้บริหารควรจัดบริเวณสถานที่ให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ให้เป็นที่สงบ ร่มรื่นด้วยต้นไม้ เป็นที่สัปปายะ เหมาะแก่การมาบำเพ็ญกุศล คุณความดี คือ จัดการสำนักปฏิบัติธรรมให้เป็นอารามเป็นที่รมณียสถาน รื่นรมย์ เป็นศูนย์กลางของชุมชนด้านอบรมจิตใจ เป็นสถานที่ที่เอื้ออำนวยเกื้อกูลให้เกิดการศึกษาและปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงแก่นของพระพุทธศาสนา

วนิดา ชุลิกาวิทย์, สุวิญ รักสัตย์, สุเชาวน พลอยชุม บทความวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างพลังชีวิตของผู้สูงอายุตามแนวโศดาปัตตียังคธรรม” พบว่า 1) พลังชีวิตของผู้สูงอายุ เป็นพลังที่หล่อเลี้ยงชีวิตทั้งกายและใจในทางที่ดี ช่วยให้ผู้สูงอายุดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวันอย่างมีชีวิตชีวา มีจิตใจเข้มแข็งเป็นสำคัญ สามารถสร้างสรรค์สิ่งที่ดีทั้งทางกายภาพ ด้วยการเคลื่อนไหวร่างกาย การได้รับอากาศบริสุทธิ์ การรับประทานอาหารทางกายและทางใจอย่างเพียงพอ และทางจิตภาพด้วยแรงขับเคลื่อนภายในจิตที่สนับสนุนกัน 2) โศดาปัตตียังคธรรม เป็นธรรมที่ส่งเสริมให้เป็นพระโศดาบัน ทำให้เป็นผู้มีพลังชีวิตเพราะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี คบคนดี พิจารณาครอบรอบ และปฏิบัติตนตามหลักการที่ถูกต้อง ช่วยพัฒนาทั้ง 3 ด้าน คือ พัฒนาพฤติกรรม พัฒนาจิตใจ และพัฒนาปัญญา และ 3) บูรณาการการเสริมสร้างพลังชีวิตผู้สูงอายุตามแนวโศดาปัตตียังคธรรม โดยสังเคราะห์การเกิดพลังชีวิตของผู้สูงอายุใน 4 ด้านคือ (1) ด้านพลังกาย (2) ด้านพลังความรู้ (3) ด้านพลังความคิด (4) ด้านพลังการกระทำที่ถูกต้อง ส่งผลให้ดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายเชิงสร้างสรรค์ เป็นพลังกระตุ้นให้ถึงจุดหมายปลายทางที่ถูกต้องดีงาม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข

พัทยา ไชยขันธ, บุญมี ก่อบุญ, วันเพ็ญ นันทะศรี บทความวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1” พบว่า 1) บทบาทผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวม

อยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) บทบาทผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากับการบริหารวิชาการโรงเรียน โดยรวมสัมพันธ์กันทางลบ 4) บทบาทผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามีอำนาจพยากรณ์ต่อการบริหารวิชาการโรงเรียน บทบาทผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีด้านที่ควรพัฒนา คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร และ 5) แนวทางพัฒนาบทบาท คือ ควรส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียน 5.1) ได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น 5.2) ได้รับการฝึกอบรมเพื่อเลื่อนวิทยฐานะในระดับที่สูงขึ้น 5.3) นำเสนอผลการจัดการเรียนรู้และนำเสนอผลงานทางวิชาการกับต้นสังกัดและอื่น ๆ 5.4) ได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้และมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 5.6) สร้างสื่อการสอนที่ทันสมัย 5.7) พัฒนานวัตกรรม 5.8) พัฒนาตนเองผ่านระบบ Online ต้นสังกัดและอื่น ๆ 5.9) ศึกษาดูงานตามภาระงานหน้าที่รับผิดชอบ และ 5.10) มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เสริมสร้างค่านิยมในการทำงานเป็นทีม มีคุณธรรม จริยธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริต

ฐาน กุลจิรมาภักดิ์, อาจารย์ มีอินทร์เกิด มีสิทธิ์, ปวีณี ไพรทอง บทความวิจัยเรื่อง “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการตัดมิให้รับมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” พบว่า 1) กฎหมายไทยบัญญัติให้เจ้ามรดกมีสิทธิตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก ส่งผลให้ทายาทโดยธรรมและผู้สืบสันดานเสียสิทธิในการรับมรดกโดยสิ้นเชิง และเป็นการตัดตลอดทั้งสาย ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ทายาทโดยธรรมบางลำดับและคู่สมรส 2) กฎหมายไทยให้เสรีภาพแก่เจ้ามรดกในการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกได้ทั้งหมดโดยไม่มีกฎหมายบัญญัติกำหนดสัดส่วนมรดกที่ต้องกันไว้ให้แก่ทายาทโดยธรรม โดยต่างจากกฎหมายของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ญี่ปุ่น แครีออรัฐ ออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติกำหนดสัดส่วนมรดกที่ต้องกันไว้ให้แก่ทายาทโดยธรรมทั้งสิ้น 3) กฎหมายไทยไม่มีบทบัญญัติการกันส่วนทรัพย์สินมรดกและกำหนดส่วนแบ่งทรัพย์สินมรดกให้แก่ทายาทโดยธรรมบางลำดับและคู่สมรสไว้ซึ่งต่างจาก และ 4) ประเทศที่เปรียบเทียบ และ 4) ประเทศไทยควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยให้ความคุ้มครองแก่ทายาทโดยธรรมบางลำดับและคู่สมรส

กิตติศักดิ์ มะลัย, อภิสสิทธิ์ สมศรีสุข, วันเพ็ญ นันทะศรี บทความวิจัยเรื่อง “องค์ประกอบของสมรรถนะครูช่างอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 21 สังกัดวิทยาลัย อาชีวศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะครูช่างอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 21 สังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ใน

วิชาชีพช่างอุตสาหกรรม 2) การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน 3) นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 4) คุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ

ชัชกร อารีกุล, เอกภูมิ เจียมวิทยานุกูล บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม การศึกษานอกระบบตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนิสิตครูเพื่อเสริมสร้างทักษะ ความเป็นพลเมืองดิจิทัล” พบว่า 1) นิสิตครูมีทักษะความเป็นพลเมืองดิจิทัลอยู่ในระดับมาก เมื่อ จำแนกรายทักษะ พบว่า ทักษะความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่นิสิตครูมีสูงสุด คือ ทักษะในการรักษา ข้อมูลส่วนตัว ($\bar{X} = 4.28$; S.D. = 1.12) ส่วนทักษะความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่นิสิตครูมีต่ำสุด คือ ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์ ($\bar{X} = 3.36$; S.D. = 1.48) 2) คณะผู้วิจัย ออกแบบโปรแกรมการศึกษานอกระบบตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนิสิตครูเพื่อ เสริมสร้างทักษะความเป็นพลเมืองดิจิทัล โดยสร้างเป็นเว็บไซต์ ซึ่งประกอบด้วย หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (E-book) คลิปวิดีโอ และสไลด์ Power point ซึ่งผลการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสม สามารถนำไปต่อยอดกับกระบวนการเรียนการสอนได้ และ 3) กลุ่ม ตัวอย่างมีคะแนนการทดสอบหลังเรียน ($\bar{X} = 28.47$; S.D. = 0.86) สูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรม การศึกษานอกระบบ ($\bar{X} = 17.57$; S.D. = 6.10) และเมื่อเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าทีแบบ t-test for Dependent Samples พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุษา หล้าหมื่น, สมัย วรรณอุตร บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6” พบว่า 1) แผนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับ ทางร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E1 / E2) เท่ากับ 81.10/ 86.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ทั้งก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 15.08 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.52 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศุภนิดา สิงห์เขาภู, สมัย วรรณอุตร บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้าน การอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” พบว่า 1) 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี

ที่ 6 มีค่าเท่ากับ 81.52/80.28 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด และ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง ทำให้มีความสามารถด้านการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ก่อนการสอนมีคะแนนเฉลี่ย 17.36 และหลังการสอนมีคะแนนเฉลี่ย 24.14 การจัดกิจกรรมนี้จึงสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านให้ดีขึ้น และสามารถลดสาเหตุที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของกลุ่มเป้าหมายตามบริบทของโรงเรียนได้

ฉันทรัตน์ กอสัมพันธ์, ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงคล บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า 1) สภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร มีสภาพการการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการบริหารทรัพยากร โดยภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า 3.1) ด้านบุคคลควรจัดให้มีการแนะแนวถึงวัตถุประสงค์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กร วัฒนธรรมองค์กร เน้นจรรยาบรรณของการเป็นครู 3.2) ด้านวัสดุอุปกรณ์ควรจัดให้มีการประชุมและเสนอรายชื่อแต่งตั้งคณะกรรมการให้เป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดซื้อวัสดุ 3.3) ด้านงบประมาณควรจัดทำงบประมาณเพื่อใช้บริหารงานในส่วนที่จำเป็นเร่งด่วน 3.4) ด้านการบริหารจัดการควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ในการพัฒนาทางการบริหารจัดการร่วมกัน 3.5) ด้านอาคารสถานที่ควรทำบันทึกความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในการยืมใช้อาคารสถานที่ อาคารประกอบการเพื่อจัดการศึกษาร่วมกัน 3.6) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศควรจัดให้มีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศประจำหน่วยงานนำเทคโนโลยีมาใช้ให้ทันต่อเหตุการณ์พร้อมทั้งส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง

ธัญวดี กำจัดภัย, ฟารุง มีอูตร, จักรพันธ์ ชัดชุ่มแสง บทความวิจัยเรื่อง “สัญญาะพระสุพรรณกัลยา กับท้องถิ่นนิคมจังหวัดพิษณุโลก” พบว่า พระสุพรรณกัลยาเป็นขัตติยนาารีแห่งราชสำนักอยุธยา มีพัฒนาการทางสังคมและประวัติศาสตร์มาจากวีรสตรีที่เสียสละเพื่อชาติบ้านเมืองโดยในเบื้องต้นไม่ได้เกิดจากการสร้างของรัฐ แต่เกิดจากบุคคลธรรมดาเป็นผู้บอกเล่าเรื่องราวและจุดประเด็นเป็นกระแสมีการผลิตซ้ำอย่างต่อเนื่องกลายเป็นปรากฏการณ์ในสังคมไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 จนถึงปัจจุบัน พระสุพรรณกัลยาเป็นสตรีที่ได้รับการยกย่องเคารพนับถือและศรัทธาใน

เรื่องความเสียสละจนกลายเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองพิษณุโลกเพิ่มขึ้นจากเดิมที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชผู้เป็นพระอนุชาได้รับการยกย่องให้เป็นวีรกษัตริย์ผู้กอบกู้เอกราชความเป็นชาติไทยในครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา สันถุนะ พระสุพรรณกัลยาปรากฏผลเชิงประจักษ์เป็นรูปเคารพ สถานที่เครื่องสักการะ พิธีกรรม บทสวดคาถา และบทเพลง ตั้งอยู่ตามสถานที่ราชการ วัด บริษัท ห้างร้าน ตลอดจนบ้านเรือนประชาชน เป็นเครื่องแสดงความสำเร็จและความศรัทธาที่มีต่อพระสุพรรณกัลยา หลอมรวมเป็นวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก

ฉัตรธิดา หยุคง บทความวิจัยเรื่อง “การสร้างพลเมืองตื่นรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน” พบว่า การสร้างพลเมืองตื่นรู้ผ่านการทำงานวิจัยในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในสังคมพหุวัฒนธรรมนั้น ได้เกิดขึ้นโดยการใช้ชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้ ได้เกิดขึ้นโดยการสร้างร่วมมือกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มนักศึกษา และสมาชิกในชุมชนร่วมกันแก้ไขปัญหาและหาแนวทางพัฒนาเพื่อให้เกิดใช้ทรัพยากรที่เป็นต้นทุนทางสังคมอย่างคุ้มค่า ทั้งนี้ประเด็นการวิจัยได้เกิดข้อค้นพบ คือ การสร้างพลเมืองตื่นรู้ผ่านกระบวนการตามหลักการ PDCA นับเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้กลุ่มนักศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาสภาพปัญหา ค้นหาองค์ความรู้เพื่อการแก้ไข ทดลองปฏิบัติ เรียนรู้การแก้ไขและพัฒนา และนำความรู้ไปสู่กระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้

สุพล จอกทอง บทความวิจัยเรื่อง “ผลการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบุญวาทย์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา นครราชสีมา” พบว่า 1) สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นหลังจากครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยผลการเรียนรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มีผลการเรียนเฉลี่ย 3.42 เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 (3.28) และในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับดีเพิ่มขึ้นโดยได้เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 80.75 ของนักเรียนทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 (75.61) และผู้เรียนมีผลการเรียน 0, ร, มส. ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

เสาวลักษณ์ จินเมือง, จิรศักดิ์ แซ่ไคว้, ญาณิศา บุญจิตร บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3” พบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่

พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าความต้องการจำเป็นด้านการประยุกต์ใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้มากที่สุด มีค่า PNImodified = 0.88 2) ชุดพัฒนาสมรรถนะครูด้านการใช้ ICT มี 4 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 ความรู้พื้นฐานด้าน ICT ชุดที่ 2 การรู้เท่าทัน ICT ชุดที่ 3 การประยุกต์ใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 4 คุณธรรม จรรยาบรรณในการใช้ ICT ซึ่งความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพโดยรวม E1/E2 เท่ากับ 83.98/86.09 และ 3) ผลการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการใช้ ICT พบว่า ครูมีสมรรถนะด้านการใช้ ICT หลังการเข้ารับการพัฒนายู่ในระดับมากที่สุด

นิษฐา หุ่นเกษม, นิศารัตน์ วิไลลักษณ์, สุนันทรา พัฒชนะ บทความวิจัยเรื่อง “กระบวนการตรวจสอบข่าวลวงในระดับภูมิภาค : กรณีศึกษาจากศูนย์ข้อมูลตรวจสอบข่าวลวงจังหวัดอุบลราชธานี” พบว่า กระบวนการตรวจสอบข่าวลวงในระดับภูมิภาคของศูนย์ข้อมูลตรวจสอบข่าวลวง จังหวัดอุบลราชธานี มีลักษณะดังนี้ 1) แหล่งที่มาของข่าวลวง มาจากช่องทางสื่อสารของสื่อท้องถิ่นที่ผู้ดำเนินงานรับผิดชอบ หรือการสอบถามข้อมูลจากคนในพื้นที่โดยตรง 2) วิธีการตรวจสอบข้อเท็จจริงและคัดกรองข้อมูลลวง มีทั้งการติดตามข้อมูลจากแหล่งข่าวโดยตรง และการติดตามข้อมูลสืบเสาะต่อผ่านช่องทางสื่อสารออนไลน์อื่น ๆ และ 3) การขยายผลข้อมูลการตรวจสอบข่าวลวง มีทั้งสื่อสารผ่านฐานข้อมูลโคแฟคส่วนกลาง และช่องทางสื่อสารของพื้นที่ เช่น Ubon Connect หรือไลน์แชทบอท งานวิจัยนี้เสนอแนะให้ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างศูนย์ข้อมูลตรวจสอบข่าวลวงในระดับภูมิภาคกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการทำงานร่วมกัน ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงและปลูกฝังความรู้เท่าทันสื่อรู้เท่าทันข่าวลวงแก่ประชาชน ควรต่อยอดประเด็นการวิจัยโดยให้เปรียบเทียบกระบวนการทำงานเพื่อตรวจสอบข่าวลวงกับองค์กรอื่น ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคอื่น ๆ ในประเทศไทย และองค์กรต่างประเทศ รวมถึงศึกษาพฤติกรรมของผู้เผยแพร่ข่าวลวงและบทบาทของภาครัฐและภาคประชาสังคมในการแก้ไขปัญหาข่าวลวง เพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาข่าวลวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุภาวดี ในเสนา, ธิดากุล บุญรักษา บทความวิจัยเรื่อง “การสร้างแอปพลิเคชันเพื่อการพัฒนาการรับรู้การใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง” พบว่า 1) ความผิดพลาดของการใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ที่มีระดับความผิดพลาดมากที่สุด คือ คำปรากฏร่วมประเภท Noun + Preposition รองลงมา คือ คำปรากฏร่วมประเภท Adjective + Preposition และคำปรากฏร่วมประเภท Verb + Preposition มีระดับความผิดพลาดน้อยที่สุด และ 2) แอปพลิเคชันที่ใช้พัฒนาการรับรู้การใช้คำปรากฏร่วมของ

นักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีผลการประเมินคุณภาพแอปพลิเคชัน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษและด้านคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.53) โดยมีผลการประเมินความพึงพอใจหลังการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการพัฒนาการรับรู้การใช้คำปรากฏร่วมจากผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.92)

น้ำผึ้ง ท่าคล่อง, เตชภณ ทองเดิม บทความวิจัยเรื่อง “มูลเหตุจูงใจและผลกระทบในการเล่นการพนันของผู้สู้งายในชนบท” พบว่า มูลเหตุจูงใจในการเล่นการพนันของผู้สู้งาย ได้แก่ 1) การพนันเป็นเรื่องของการเสี่ยงโชค 2) การพนันทำให้รู้สึกสนุกสรวนและตื่นเต้น และ 3) การพนันอาจจะทำให้รวยทางลัด ส่วนผลกระทบจากการเล่นการพนันของผู้สู้งายที่มีต่อปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีดังนี้ ด้านปัจเจกบุคคล ได้แก่ (1) การเล่นพนันทำให้ถูกจับ/ปรับ (2) การเล่นพนันทำให้เกิดความเครียด/วิตกกังวล และ (3) การเล่นพนันทำให้คิด/กระทำการสิ่งผิดกฎหมายเพื่อนำเงินไปเป็นทุนในการเล่นพนัน ด้านครอบครัว ได้แก่ (1) การพนันทำให้ทะเลาะเบาะแว้งกับคนในครอบครัว (2) การพนันทำให้ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว และ (3) การพนันทำให้ลูกหลานเป็นกังวล ไร้ความสุข และด้านชุมชนและสังคม ได้แก่ (1) การพนันทำให้เกิดพฤติกรรมลักเล็กขโมยน้อยภายในชุมชน (2) การพนันทำให้บุคคลขาดความรับผิดชอบต่ออาชีพของตนเอง และ (3) การพนันทำให้เกิดปัญหาเสพติดเพิ่มมากขึ้น

ปรียาภรณ์ คงแก้ว, อนงค์นารถ ยิ้มข้าง บทความวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาที่ส่งเสริม ทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา นอกเขตเมือง” พบว่า 1) รูปแบบ ประกอบด้วย ความเป็นมาของรูปแบบ แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และการพัฒนาครูปฐมวัยโดยมีกระบวนการพัฒนา 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ขั้นที่ 2 นิเทศติดตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดในเด็กปฐมวัยด้วยกระบวนการสอนงานและการเป็นที่เลี้ยง และการเสริมพลังการเรียนรู้ และขั้นที่ 3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ผลการใช้รูปแบบ พบว่า ครูที่เข้าอบรมมีคะแนนหลังอบรมและหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด

ลัญจกร นิลกาญจน์ บทความวิจัยเรื่อง “ภูมิปัญญาใช้ปลาช่วยทำนาข้าว พื้นที่อำเภอบึงปวน จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า 1) บริบทพื้นที่ประมาณ 1 ไร่ที่สามารถให้ปลาวายน้ำไป มา

สะดวกตามธรรมชาติ ให้มีระบบที่ลาดเอียงที่สามารถรับน้ำและปล่อยน้ำตามระบบที่ต้องการ มีคันทันสูงและกว้างขนาดประมาณ 6 เมตรรอบบึงนาสี่เหลี่ยมมีไม้ยืนต้นให้ร่มเงา 2) รูปแบบการพัฒนาการจัดการใช้ปลาทำนาข้าว เป็นรูปแบบการใช้ภูมิปัญญาจากคนรุ่น ก่อนที่ทำนาข้าวและเลี้ยงปลาไปด้วย จากนั้นมีการสังเกตเรียนรู้แบบเข้มข้นแล้วคิดต่อยอด แล้วทดลองขนาดเล็ก โดยเพิ่มน้ำแช่ต่อซังให้เปื่อยปลาช่วยจัดต่อซัง และปลาจะกลิ้งบนดินโคลนเพื่อวางไข่ เป็นการไถนาให้พร้อมหว่านกล้า เมื่อข้าวเติบโต ปลาช่วยกันกินวัชพืชใต้น้ำในนา ปลากระโดดกินแมลง เพลี้ยในนา และ 3) วิเคราะห์รูปแบบภูมิปัญญาใช้ปลาทำนาข้าว พบว่า เกิดจากการจัดการทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของปลา การสังเกตเรียนรู้พฤติกรรมปลา ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับการใช้ปลาทำนาข้าว

เพ็ญแข คงเพชรศักดิ์, วัณนะ กัลยาณพัฒนกุล, สามารถ สุขุประการ บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของพุทธศาสนิกชนในจังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) คำสอนเรื่องกรรมในคัมภีร์พระพุทธานุสสา อธิบายความหมายและลักษณะของกรรมมูลเหตุให้เกิดกรรม การให้ผลของกรรมตามเหตุปัจจัย และการปฏิบัติต่อกรรมที่มีเป้าหมายสูงสุด คือ การดับกรรมเพื่อเข้าสู่พระนิพพาน 2) สภาพความเชื่อและพฤติกรรมเรื่องกฎแห่งกรรมของพุทธศาสนิกชนในจังหวัดนครสวรรค์ ด้วยชาวพุทธไทยมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ดังนั้นจึงนิยมทำบุญ การทำบุญเกิดจากความเชื่อว่ามีอานิสงส์ทำให้ไปบังเกิดในสุคติภูมิ และ 3) แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของพุทธศาสนิกชนในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีการปลูกฝังความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมจากครอบครัว โรงเรียน วัด ตั้งแต่เด็ก ๆ เพื่อจะได้มีพฤติกรรมที่มีความละเอียดรอบคอบแล้วต่อบาปทำให้ไม่สร้างบาปอกุศลกรรมซึ่งเป็นปัญหาความเดือดร้อนต่อตนเองและสังคมต่อไป

นุชนารถ แซ่ไคว้, ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการมีส่วนร่วม ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 8” พบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วม ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 8 โดยรวมอยู่ในระดับมากและปัญหาการมีส่วนร่วมครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ไม่รู้วิธีขั้นตอนการดำเนินงาน ไม่มีการสร้างรูปแบบใหม่ ๆ ที่จะนำมาดำเนินการสถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผล 2) ผลเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 8 จำแนกตามระดับการศึกษาและจำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน

พบว่า ไม่แตกต่าง และ 3) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู คือ ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกขั้นตอน จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระบบงานประกันคุณภาพให้ครูมีความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน

จักรกฤษณ์ พางาม, จักรกฤษณ์ โปณะทอง, อรุมา เจริญสุข บทความวิจัยเรื่อง “แนวปฏิบัติที่ดีของสถาบันอุดมศึกษาสำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ” พบว่า แนวปฏิบัติที่ดีของสถาบันอุดมศึกษามีดังนี้ 1) ด้านการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายใน ประกอบด้วย (1) ควรมีการวิเคราะห์ผลการประเมิน (2) กำหนดแนวทางการพัฒนาในประเด็น บุคลากรมีจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ การบริหารงานบุคคลเป็นธรรม การกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ทรัพย์สินที่ชัดเจน การดำเนินการทางวินัยกับผู้ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ การสื่อสารภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และกิจกรรม/โครงการส่งเสริม (3) การทบทวนนโยบาย/มาตรการอย่างต่อเนื่อง และ (4) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ 2) ด้านการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ประกอบด้วย (1) ควรมีการวิเคราะห์ผลการประเมิน (2) กำหนดแนวทางการพัฒนาในประเด็น การเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานและการให้บริการ การมีส่วนร่วมจากผู้รับบริการ การนำเทคโนโลยีมาใช้ การมีระบบติดตามการบริการ การประเมินความพึงพอใจ การสื่อสารกับผู้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ และกิจกรรม/โครงการส่งเสริม (3) การทบทวนนโยบาย/มาตรการอย่างต่อเนื่อง และ (4) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ และ 3) ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ประกอบด้วย (1) ควรมีการวิเคราะห์ผลการประเมิน (2) กำหนดแนวทางการพัฒนาในประเด็น การกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน การทำความเข้าใจกับหลักเกณฑ์ การชี้แจงผู้รับผิดชอบ รวบรวมข้อมูลจากผู้รับผิดชอบ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศ และกิจกรรม/โครงการส่งเสริม (3) การทบทวนนโยบาย/มาตรการอย่างต่อเนื่อง และ (4) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ

สุธีระ ชาญสมร, ศิริโรจน์ นามเสนา, สามารถ สุขุประการ บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอภิศรณสมณะสำหรับพนักงานสอบสวน จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) หลักการและวิธีการสอบสวนตามหลักนิติศาสตร์ หลักการและวิธีการสอบสวนตามหลักนิติศาสตร์ของการสอบสวน การรวบรวมพยานหลักฐาน และตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา 2) วิธีการของการระงับอภิศรณตามหลักอภิศรณสมณะ 2.1) วิวาทาธิกรณ์ 2.2) อนุวาทาธิกรณ์ 2.3) อาปัตตาธิกรณ์ 2.4) กิจจาธิกรณ์ และ 3) ประยุกต์ใช้หลักอภิศรณสมณะสำหรับพนักงานสอบสวนใช้ 5 ประเด็นคือ 3.1) สัมมุขาวินัย 3.2) อุมุพหวินัย 3.3) ปฎิญาตกรณะ 3.4) ตัสสปาปิยสิกา 3.5) ฌวัตถารกวินัยโดยการตัดสินใจโทษผู้กระทำผิด

พระแพททอง แก้วทองมี (สนติมโน), ธีระพงษ์ มีโรสง , ฉลอง พันธุ์จันทร์ บทความวิชาการเรื่อง “การปรับตัวของชุมชนโดยการใช้ทุนทางสังคมและวัฒนธรรมในการจัดการทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำเสียวใหญ่ตอนบน” พบว่า การซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการปรับตัวของชุมชน โดยการใช้ทุนทางสังคมและวัฒนธรรม ในการจัดการทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำเสียวใหญ่ตอนบน โดยมี การปรับตัวของชุมชน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การปรับตัวด้านสังคม เป็นทุนทางสังคม ได้แก่ ทุนทางครอบครัว และทุนทางเครือข่าย 2) การปรับตัวด้านเศรษฐกิจ โดยอาศัยลุ่มน้ำเสียวใหญ่เป็นพื้นที่ทำมาหากิน คือ ภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร 3) การปรับตัวด้านภูมิปัญญา สอนให้คนเคารพและพึงพาอาศัยธรรมชาติ ให้ความเคารพต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว 4) การปรับตัวด้านความเชื่อ โดยมีความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งลี้ลับตามลุ่มน้ำเสียวใหญ่ ได้แก่ รุกขเทวดา ผีसाง และพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ดอนปู่ตา 5) การปรับตัวด้านทรัพยากร ได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ในการทำมาหากินอย่างชัดเจน คือ ห้ามตัดไม้ทำลายป่า ห้ามจับสัตว์น้ำในช่วงวางไข่ และ 6) การปรับตัวด้านประเพณีพิธีกรรม เพื่อให้ชาวบ้านตระหนักถึงการดูแลรักษาป่าต้นน้ำ และช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติในป่า ไม่เข้าไปตัดไม้เก็บของป่า ไม่ล่าสัตว์ในช่วงห้ามตามฤดู ลุ่มน้ำเสียวใหญ่ตอนบน จึงมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของผู้คนในสังคม รวมไปถึงความเป็นอยู่ในการจัดการทรัพยากรน้ำของชุมชนในลุ่มน้ำเสียวใหญ่ตอนบน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติ คนกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเป็นการอนุรักษ์ลุ่มน้ำเสียวใหญ่ให้คงอยู่ตลอดไป

ธนกฤต โพธิ์เงิน บทความวิชาการเรื่อง “แนวคิด Kaizen กับการพัฒนาประเทศญี่ปุ่นอย่างไม่หยุดยั้ง” พบว่า ประเทศญี่ปุ่นมีภูมิรัฐศาสตร์ที่มีส่วนทำให้คนญี่ปุ่นตื่นตัวเตรียมความพร้อมที่จะอยู่รอดท่ามกลางภูมิประเทศที่มีภัยธรรมชาติโดยเฉพาะแผ่นดินไหวและอากาศที่หนาว ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่พ่ายแพ้ สงครามโลกครั้งที่ 2 และคนญี่ปุ่นได้ใช้เป็นที่เรียนที่ต้องพัฒนาตนเองให้มีความเข้มแข็งทั้งในทางเศรษฐกิจ วิทยาการและเทคโนโลยี ภายหลังสงครามจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครองจากระบอบสมบูรณาสิทธิราชย์มาเป็นการเมืองระบอบประชาธิปไตย และมีการกระจายอำนาจการปกครองที่เป็นจริงทั้งในเชิงแนวคิดและการปฏิบัติให้ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองและพัฒนาตนเอง พื้นฐานดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลทำให้คนญี่ปุ่นคิดพัฒนาวิธีการจัดการวิถีชีวิตและหน้าที่การทำงานที่ต้องมีการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ต่อมาจึงพัฒนาแนวคิดในการปรับปรุงคุณภาพในระบบการผลิตและผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องที่เรียกว่า การจัดการแบบไคเซ็น ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงเพื่อสิ่งที่ดีกว่า วิธีคิดวิธีจัดการดังกล่าวมีส่วนอย่างสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ของญี่ปุ่นจนประสบผลสำเร็จ สร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ และความเจริญของประเทศทั้ง

การดำรงชีวิต โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี ฯลฯ ที่มีมาตรฐานสูง การจัดการแบบโคเซ็นจึงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกทั้งในวงการวิชาการและการจัดการ กลายเป็นบทเรียนให้ประเทศต่าง ๆ ได้ศึกษา นำไปปรับใช้ในการพัฒนาองค์กรทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์)

บรรณาธิการวารสารวิจัยวิชาการ

สารบัญ

กองบรรณาธิการ	ก
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ	ข-จ
บทบรรณาธิการ	ฉ-ด

บทความวิจัย:

การพัฒนาวัตตามหลักสัปปายะเพื่อเป็นศูนย์การสอนวิปัสสนากรรมฐาน : พระครูนิรมิตสังฆกิจ, พระศรีสมโพธิ, ศิริโรจน์ นามเสนา	1
แนวทางการส่งเสริมสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดสิงห์บุรี : พระครูสังฆรักษ์บัณฑิต วรปญโญ (ปานคง), ศิริโรจน์ นามเสนา, พระศรีสมโพธิ	13
การเสริมสร้างพลังชีวิตของผู้สูงอายุตามแนวโศดาปัตตยังคธรรม : วนิดา ชุลิกาวิทย์, สุวิญ รักษ์สัตย์, สุเชาว์ นพอยชุม	27
บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 : พัทยา ไชยพันธ์, บุญมี ก่อบุญ, วันเพ็ญ นันทะศรี	45
ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการตัดมิให้รับมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ : ฐาน กุลจิระมากันต์, อาจารย์ มีอินทร์เกิด มีสิทธิ์, ปวีณี ไพรทอง	59
องค์ประกอบของสมรรถนะครูช่างอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 21 สังกัดวิทยาลัย อาชีวศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กิตติศักดิ์ มะลัย, อภิสสิทธิ์ สมศรีสุข, วันเพ็ญ นันทะศรี	79
การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองสำหรับนิสิตครูเพื่อเสริมสร้างทักษะความเป็นพลเมืองดิจิทัล : ชนนภรณ์ อารีกุล, เอกภูมิ เจียมวิทยานุกูล	97

- การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้
การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรม
การเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
: อุษา หล่ำหมื่น, สมัย วรรณอุตร 113
- การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
: ศุภนิดา สิงห์เขาภู, สมัย วรรณอุตร 129
- แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
: ธีรรัตน์ กอสัมพันธ์, ภูมิพัฒน์ รักพรมงค 143
- สัญญาพระสุพรรณกัลยากับท้องถิ่นนิยมจังหวัดพิษณุโลก
: ธัญวดี กำจัดภัย, ฟารุ่ง มีอุตร, จักรพันธ์ ชัดชุ่มแสง 159
- การสร้างพลเมืองตื่นรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
: ฉัตรจิตา หยุคง 173
- ผลการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนของนักเรียนโรงเรียนบุญวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครราชสีมา
: สุพล จอกทอง 191
- การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อ
ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยาย
โอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
: เสาวลักษณ์ จินเมือง, จิรศักดิ์ แซ่ไคว้, ญาณิศา บุญจิตรี 207
- กระบวนการตรวจสอบข่าวลวงในระดับภูมิภาค : กรณีศึกษาจากศูนย์ข้อมูล
ตรวจสอบข่าวลวง จังหวัดอุบลราชธานี
: นิษฐา หุ่นเกษม, นิศารัตน์ วิไลลักษณ์, สุเมินตรา พัฒนนะ 225

- การสร้างแอปพลิเคชันเพื่อการพัฒนาการรับรู้การใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษา
ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง
: สุภาวดี ในเสนา, ธิดากุล บุญรักษา 241
- มูลเหตุจูงใจและผลกระทบในการเล่นการพนันของผู้สู้งวัยในชนบท
: น้ำผึ้ง ท่าคล่อง, เตชภณ ทองเต็ม 259
- รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาที่
ส่งเสริม ทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 สำหรับโรงเรียน
ประถมศึกษานอกเขตเมือง
: ปรียาภรณ์ คงแก้ว, อนงค์นารณ ยิ้มช้าง 275
- ภูมิปัญญาใช้ปลาช่วยทำนาข้าว พื้นที่อำเภอฟิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช
: ลัญจกร นิลกาญจน์ 289
- แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของพุทธศาสนิกชน
ในจังหวัดนครสวรรค์
: เพ็ญแข คงเพชรศักดิ์, วัฒนะ กัลยาณพัฒน์กุล, สามารถ สุขุประการ 303
- แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วม ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู กลุ่ม
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 8
: นุชนารถ แซ่ไคว้, ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล 315
- แนวปฏิบัติที่ดีของสถาบันอุดมศึกษาสำหรับการประเมินคุณธรรมและความ
โปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
: จักรกฤษณ์ พางาม, จักรกฤษณ์ โปณะทอง, อรุมา เจริญสุข 329
- แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอภิรณสมถะสำหรับพนักงานสอบสวน จังหวัด
นครสวรรค์
: สุธีระ ชาญสมร, ศิริโรจน์ นามเสนา, สามารถ สุขุประการ 345

บทความวิชาการ:**การปรับตัวของชุมชนโดยการใช้ทุนทางสังคมและวัฒนธรรมในการจัดการ****ทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำเสียวใหญ่ตอนบน**

: พระแพรทอง แก้วทองมี (สนติมโน), อีระพงษ์ มีไธสง , ฉลอง พันธุ์
จันทร์ 355

แนวคิด Kaizen กับการพัฒนาประเทศญี่ปุ่นอย่างไม่หยุดยั้ง

: ธนภฤต โพธิ์เงิน 371

ภาคผนวก

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิจัยวิชาการ 388

แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อลงตีพิมพ์ 389

หนังสือขอส่งบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ในวารสารวิจัยวิชาการ 407